

چاشنی: حلاوت: ادب پار:

قرین: نژند: اقبال:

اگر لطفش قرین حال گردد
همه ادب‌ها را اقبال گردد

۴- در ابیات زیر «فعل» های حذف شده را بیابید و نوع حذف را مشخص سازید. (لفظی - معنوی)

(الف) به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم

(ب) بلند آن سر که او خواهد بلندش
نشد آن دل که او خواهد نرشدش

۵- استعاره ها را در بیت های زیر مشخص کنید:

الف- به نام چاشنی، بخش زبانها حلاوت سنج معنی، در زبانها

ب- کسی نیک بیند به هر دو سرای
که نیکی رساند به خلق خدای

۶- مفهوم بیت زیر را بنویسید:

کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه

۷- در هر یک از بیت های زیر نوع وابسته ی گروه های اسمی مشخص شده را بنویسید:

الف- بلند آن سر که او خواهد بلندش
نژند آن دل که او خواهد نژندش

ب- در نایسته ی احسان گشاده ست

ج- به ترتیبی نهاده وضع عالم

۱- معنی کنایه‌های مشخص شده را بنویسید:

- الف) ز آن دست شستم از خود تا دست من نگیری زان چون خیال گشتم تا در دلم گذاری
 ب) تاروپود هستی‌ام بر باد رفت اما نرفت عاشقی‌ها از دلم، دیوانگی‌ها از سرم

۲- معنای واژه‌های زیر را بنویسید.

- حمیت: دغل: زرخدان:
 جیب: دون همت: قوت:

۳- در دو بیتی زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

سحر دیدم درخت ارغوانی کشیده سر به بام خسته جانی

به گوش ارغوان آهسته گفتم بهار خوش که فکر دیگرانی

۴- درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید.

یقین، مرد را دیده، بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد

۵- با توجه به بیت «نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست»:

الف) نقش ضمیر «ش» را در واژه‌های «خوردش» و «چنگش» مشخص کنید.

ب) مفهوم مصراع دوم بیت را بنویسید.

۶- در کدام مصراع «شد» فعل اسنادی است؟

- الف- به پیش جهان آفرین شد نخست ب- زمین آهنین شد سپهر آبنوس
 ج) بشد سوی آب و سر و تن بشست د- آن مرد بشد و طعام بخريد

۷- در هریک از بیت های زیر هسته ی گروه های اسمی مشخص شده را بنویسید:

الف- بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش

ب- بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر

ج- چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش ز دیوار محرابش آمد به گوش

۸- مفهوم ابیات زیر را بنویسید:

الف- بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش

ب- زخندان فرو برد چندی به جیب که بخشنده روزی فرستد ز غیب

۹- نقش دستوری ضمیر متصل در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

الف- که خلق از وجودش در آسایش است

ب- نژند آن دل که او خواهد نژندش

ج- اگر لطفش قرین حال گردد

د- نه خود را بیفکن که دستم بگیر

۱۰- کدام گزینه یا بیت « بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش » تناسب معنایی دارد ؟

الف- به سعی خود نتوان برد پی به گوهر مقصود خلاف باشد این کار که بی حواله برآید

ب- هر آنکه گنج قناعت به گنج دنیا داد فروخت یوسف مصری به کمترین ثمنی (بها)

ج- مرا بازو و تیغ خویش کافی ست ز کس یاری نخواهم در مصایب

د- ترسم از این چمن نبری آستین گل کز گلشنش تحمل خاری نمی کنی

۱- در کدام گروه واژه، رابطه معنایی واژه‌ها، با سایر گروه‌ها، متفاوت است؟

- الف- آسمان و ماه - دریا و ماهی - شعر و قصیده
 ب- تفوق و برتری - عقده و گره - صواب و صلاح
 ج- حیوان و چنگال - آشپزخانه و چاقو - رمضان و تشنگی
 د- سر و مو- مدرسه و کلاس- پادگان و سرباز

۲- میان دو واژه ماه و ستاره کدام رابطه معنایی وجود دارد؟

- الف- مترادف
 ب- تضمن
 ج- تضاد
 د- تناسب

۳- روابط معنایی واژگان زیر را بنویسید:

- الف- بهار و فصل:
 ب- اقبال و ادبار:
 ج- عبادت و بنده:
 د- نژاد و اندوهگین:

۴- با واژه ی «گرفت» در معانی متفاوت چهار جمله بنویسید.

۵- جدول زیر را با استفاده از واژه های داده شده کامل کنید.

بی دست و پا - وامانده - نگون بخت - محراب - نابسته - مور - حلاوت سنج - تیره رای

غیر ساده			ساده
وندی	مرکب	وندی - مرکب	

۶- جملات زیر را به مجهول تبدیل کنید.

- الف - ما کتابهای کتابخانه را می خواندیم.
 ب- آب خواهد جوشید.
 ج- داستان جدیدم را برای تو خوانده ام؟
 د- فردوسی در شاهنامه بارها عشق به وطن را به ما گوشزد می کند.

۷- جملات مجهول زیر را به معلوم تبدیل کنید.

- الف- این هدیه از شما پذیرفته نخواهد شد.
 ب- شیرینی های توی ظرف داشتند به سرعت خورده می شدند.

۱- معنی واژگان زیر را بنویسید:

شبگیر:	ورز و وبال:	کران:	غزو:
عمید:	حطام:	زیر:	صلت:
قضای آمده:	هزاهز:	اعیان:	لختی:
متحیر:	علت:	بی شبهت:	تاس:

۲- با توجه به معانی داده شده یک واژه ی مناسب از متن درس بیابید:

الف- اندرونی، اتاقی در خانه که پشت اتاقی دیگر واقع شده باشد، مخصوص زن و فرزند

ب- گیاهی که از ساقه های الیافش در نساجی استفاده می کنند

ج- منسوب به شهر توز، پارچه های نازک کتانی که نخستین بار در شهر توز بافته اند

د- ماده ای خوش بو و سفید رنگ که از بعضی گیاهان و درختی به همین نام به دست می آید

۳- برای هر یک از واژگان زیر دو همخانواده یا دو هم ریشه بنویسید:

صیاد:	مستحقان:	خوردنی:
-------	----------	---------

۴- در گروه کلمات زیر غلط های املایی را بیابید و درست آن ها را بنویسید.

آقاجی خادم - حلال و حرام - اندک مایه ضیعت - بوالعلائی طبیب - احوال و عادات - صدقه و خیرات - حق گذار
و عادل - اضطراب و تشویش - رحمت ایزد - مغرون و بعید

۵- روابط معنایی واژگان زیر را بنویسید:

ناو و شراع:	فخر و عار:	جشن و سور:
-------------	------------	------------

۶- در هر یک از موارد زیر مجازها را بیابید و مفهوم آن را بنویسید:

الف- دوات خواست و توقیع کرد:

ب- این زر را امیر به شمشیر از هندوستان آورده:

۷- در هریک از موارد زیر کنایه را بیابید و معنای آن را بنویسید.

الف- به نشاط قلم درنهاد

ب- کیسه های زر را به آنان بده تا فراخ تر بتوانند زیست.

۸- در عبارت زیر منظور از «نماز پیشین» چیست؟

تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود.

۹- منظور از قسمت مشخص شده در متن زیر چیست؟

قیامت سخت نزدیک است و حساب این ببايد داد و نگويم که مرا سخت دربايست نيست.

۱۰- با توجه به عبارت «امير از آن جهان آمده به خيمه فرود آمد و تر و تباه شده بود و جامه بگردانيد» به پرسشهای زیر پاسخ دهيد:

الف- از آن جهان آمده به چه معناست؟

ب- جامه بگردانيد يعنی چه؟

ج- فرود آمدن به چه معناست؟

۱۱- در عبارت «زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بتآن زرين شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال هاست.»:

الف- نویسنده به کدام ویژگی طلاها تاکید کرده است؟

ب- منظور از «بگداخته و پاره کرده» چیست؟

۱۲- عبارت «این صلت فخر است. پذيرفتم و باز دادم که مرا به کار نيست.» با کدام بيت قرابت مفهومی دارد؟

الف- گرفتم که هزاران متاع از اينسان هست

کدام حيله کنی تا فروخت بتوانی

ب- به راحت نفسی رنج پايدار، مجوی

شب شراب نيرزد به بامداد خمار

ج- نکنم رغبته دنيا که مطاعی ست قليل

شاهبازان به گه صيد نگیرند مگس

د- غایت کام و دولت است آنکه به خدمت رسید

بنده میان بندگان فخر کند به چاکری

۱۳- در کدام گزینه فعل مجهول یافته نمی شود؟

الف- بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید.

ب- چون نامه ها گسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامی است سوی بونصر در بابی.

ج- به زودی به کوشک آمد که خبری ناخوش در لشکرگاه افتاده بود و اضطرابی و تشویشی بزرگ به پای شده.

د- سجده ی شکر کرد خدای را عزّ و جلّ بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد. نزدیک آغاجی بردم.

۱- معنی واژگان زیر را بنویسید:

غرامت زده:	فراغ:	نادره:	راغ:
شاهد:	روضه:	خطوات:	مرغزار:
عرضه ده:			

۲- فعل معلوم را بیابید و آن را به مجهول تبدیل کنید.

کرد فرامش ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش

۳- از آثار عبدالرحمن جامی می توان به و و اشاره کرد.

۴- کدام کتاب جامی تقلیدی از گلستان سعدی است؟

۵- در بیت زیر «خامی» و «سوخته» هر کدام برای بیان چه مفهومی به کار رفته اند؟

عاقبت از خامی خود سوخته	رهروی کبک نیاموخته
کرد فرامش ره و رفتار خویش	ماند غرامت زده از کار خویش

۱- در ابیات زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف- به مغرب سینه مالان قرص خورشید پنهان می گشت پشت کوهساران

ب- به آن چه می گذرد دل منه که دجله بسی پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد

۲- جهش ضمیر را در بیت زیر بیابید:

گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد

۳- با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید:

در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی

الف- یک ترکیب وصفی مقلوب بیابید.

ب- هسته ی گروه اسمی در مصرع دوم چیست؟

ج- نقش دستوری واژه های فروغ و پنهان را بنویسید.

د- معنای واژه ی خرگه چیست؟

۴- معنی واژه های زیر را بنویسید:

سیماب:	شفق:	خود و زره:
بی پایاب:	افسر:	عدم:
تازیک:	ژرف:	بادپا:

۵- قیدها را در بیت زیر مشخص کنید:

اگر یک لحظه امشب دیر جنبد سپیده دم جهان در خون نشیند

۶- روابط معنایی واژگان زیر را بنویسید:

خرگه و خیمه:	درخت و برگ:
فروغ و روشنایی:	دجله و بغداد:

۷- «دریای خون» در هریک از ابیات زیر استعاره از چیست؟

الف- در آن دریای خون در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن را دید

ب- در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت

۸- کنایه ها را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید.

الف- سپیده دم جهان در خون نشیند:

ب- بنای زندگی بر آب می دید

ج- چه بسیار است آن سرها که رفتند

د- خیال تازه ای در خواب می دید

۹- نوع ترکیب های اضافی مشخص شده در ابیات زیر را بنویسید:

الف- در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می گشت

ب- به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده ایران کهن دید

ج- نهان می گشت روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی

۱۰- شعر در امواج سند اثر و قالب شعری آن است.

۱۱- رواج چهارپاره از دوره ی بوده و تا کنون ادامه یافته است.

۱۲- نام سه شاعر که در قالب چهارپاره شعر سروده اند را بنویسید.

۱- معنی واژگان مشخص شده ی زیر را بنویسید:

میان بالا:	زبونی:	کورسو:
اعطا:	امتداد:	تدبیر:
مجهر:	دیار:	التهاب:
نهییب:	وجد:	خصال:

۲- با توجه به معانی داده شده یک واژه ی مناسب از متن درس بیابید:

الف- از حد درگذشتن:

ب- حلقه زدن، حلقه های خرد یا بزرگ دایره ای شکل زدن.

ج- مجموعه شهرهایی که تحت نظارت والی اداره می شود.

د- به حرکت درآمدن پرچم.

ه- محل اقامت پادشاه:

۳- برای هریک از واژگان زیر یک همخانواده یا هم ریشه بنویسید:

الف- متمدن:	ب- مخلصانه:	ج- ساختار:
-------------	-------------	------------

۴- ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید:

الف- صدای مهیب: ب- سران کشور:

ج- نعره های درهم: د- دیدگان تر:

۵- معنی هر یک از کنایه های زیر را بنویسید.

الف- جیک هیچ کس در نمی آمد.

ب- دایم آیه ی یأس می خوانند.

ج- آفتاب داشن تیغ می کشید.

۶- برای هر یک از ابیات زیر دو آرایه ی ادبی بنویسید:

الف- آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم

ب- فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم

۱- نقش واژه ی مهندس را در هر یک از جملات زیر بنویسید.

الف- مهندس محمدی یک شرکت عمرانی تاسیس کرد.

ب- کار مهندس در شرکت رو به اتمام است.

ج- خانم یاسمین مقبلی مهندس هوافضا در شرکت ناسا است.

۲- در کدام بیت شاخص وجود دارد؟

الف- به میخانه امامی مست خفته ست

ب- ز کوی میکده دوشش به دوش می بردند

ج- چنین شد در ایام سلطان عادل

نمی دانم که آن بت را چه نام است

امام شهر که سجاده می کشید به دوش

اتابک ابوبکر سعد زنگی

۳- در متن زیر چند شاخص وجود دارد؟

استاد خانم توران میرهادی از زنان برتر تاریخ آموزش و پرورش این سرزمین است. وی از بنیان گذاران شورای کتاب کودک در ایران است. استاد، تا پایان عمر خود برای پیشبرد فرهنگ و آموزش کودکان ایران تلاش کرد. روحش شاد.

۴- وابسته های پیشین را بیابید و نوع آن ها را مشخص کنید.

الف- پیش بینی نتیجه ی چنین برخوردی دشوار به نظر نمی رسید.

ب- با این وصف شکست ما هیچ جای شگفتی نداشت.

ج- لازمه ی حضور در هر دو جبهه، عشق است.

۵- در گروه های اسمی زیر کدام وابسته به کارنرفته است؟

نویسندگانی را سراغ داریم که آثار آنها، پرارزش ترین میراث ادبی ایران است. با تاثیرپذیرفتن از یک نوشته

می توان خاطره ای زیبا در ذهن خود ساخت.

الف) صفت اشاره ب) صفت عالی ج) مضاف الیه د) صفت شمارشی

۶- در کدام بیت وابسته های پیشین داخل پرنانتر وجود ندارد؟

الف) بینی چه رقم های شگرف است و دل آرا

ب) دارای دو گیتی، ملک العرش خدایی

ج) راستی را کس نمی داند که در فصل بهار

د) دلی خالی نمی بینم ز درد

بر صفحه هستی ز خداوند تعالی (صفت پرسشی)

کاو را نه نیاز است و نه انباز و نه همتا (صفت شمارشی)

از کجا گردد پدیدار این همه نقش و نگار؟ (صفت اشاره)

کدامین دل که خورش در جگر نیست (صفت پرسشی)

۱- معنی واژگان زیر را بنویسید.

رایت:	موسم:	جهد:
محمل:	غایت:	مهد:
گراف کاری:	سرشت:	مبتلا:

۲- روابط معنایی واژگان را بنویسید.

الف-مار و خزنده:	ج-عشق و معشوق:	د-مهد و کجاوه:
------------------	----------------	----------------

۳- بیت زیر را از شیوه ی بلاغی به نوشتار معیار تبدیل کنید.

برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت

۴- معنای کنایه های زیر را بنویسید.

الف- جهانگیر شدن:	ب- زبان کشیدن:
ج- آسمان گیر شدن:	د- اسیر بودن دل:

۵- آرایه های ادبی ابیات زیر را بنویسید:

الف- آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش

ب- می گفت گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در

۶- مفهوم کلی عبارت زیر را بنویسید.

مرد باید در میان بازاریان مشغول تواند بود، چنان که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود.

۷- با توجه به بیت زیر پاسخ دهید.

دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم

الف- بیت چند جمله است؟

ب- نقش ضمیر «م» را در مصرع اول و دوم بنویسید.

ج- دو ترکیب اضافی بیابید.

د- جمله ی دوم چند جزء دارد؟ مشخص کنید.

۸- نقش واژه در کدام گزینه صحیح نیست؟

الف- مجنون چو حدیث <u>عشق</u> بشنید	اول بگریست پس بخندید	(مضاف الیه)
ب- پرورده ی عشق شد <u>سرشتم</u>	جز عشق مباد <u>سرنوشت</u>	(مسند)
ج- چون رایت عشق آن جهانگیر	شد چون <u>مه</u> لیلی آسمان گیر	(متمم)
د- <u>حاجتگه</u> جمله ی جهان اوست	محراب زمین و آسمان اوست	(مسند)

۹- نقش دستوری ضمیر «م» در همه ی گزینه ها یکسان است به استثنای گزینه ی

الف- پرورده ی عشق شد سرشتم	ب- کز عشق به غایتی رسانم
ج- همه کس عیب کنندم که چرا دل به تو دادم	د- عاشق تر از این کنم که هستم

۱۰- ارتباط معنایی ابیات زیر را بررسی کنید.

الف- گویند ز عشق کن جدایی	این نیست طریق آشنایی
ب- بگفت از دل جدا کن عشق شیرین	بگفتا چون زین بی جان شیرین

۱۱- مفهوم بیت زیر را بنویسید و ارتباط آن را با درس پرورده ی عشق توضیح دهید.

یک بار هم، ای عشق من ، از عقل میندیش	بگذار که دل حل بکند مسئله ها را

۱- در عبارت « چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود. فرمود که آن را هیچ خزانه لایق نیست الا حضرت ما یا دل آدم و آن را بر ملک و ملکوت عرضه داشته.»

الف- مقصود از گوهر چیست؟

ب- خازنان چه کسانی هستند؟

ج- معنی مجازی «ملک و ملکوت» را بنویسید.

۲- عبارت زیر را از دید آرایه های ادبی بررسی کنید.

« اینجا عشق معکوس گردد. اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد. آن چه بود که اول می گریختی و این چیست که امروز درمی آویزی؟

- آن روز گل بودم، می گریختم، امروز همه دل شدم، درمی آویزم..»

۳- در ابیات و عبارات زیر اضافه ی تشبیهی را بیابید و مشبه و مشبه به را مشخص کنید.

الف- این را به خودی خود می سازم بی واسطه، که درو گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.

ب- از شبنم عشق خاک آدم گل شد

صد فتنه و شور در جهان حاصل شد

۴- معنای واژگان زیر را بنویسید.

اصناف	مشتبه	تعبیه
حضرت	قرب	بعد
طوع	اکراه	قهر
اعزاز	مذلت	تحیر
عُنا	دفعین	کوشک
تلبیس	کبریایی	ذوالجلالی

۵- همخانواده کلمات زیر را بنویسید.

خلقت:	اعزاز:	خازن:	کبریا:
-------	--------	-------	--------

۶- جمع مکسر کلمات زیر را بنویسید.

صنف:	لطف:	خزینه:
وسیطه:	مَلک:	نفیس:

۷- هم آوای کلمات زیر را بنویسید و هر یک را معنی کنید:

اثاث:	سبا:	ثواب:
-------	------	-------

۸- استعاره را در ابیات و عبارات زیر مشخص کنید:

الف- خانه ی آب و گل آدم من می سازم.

ب- سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فو چکید و نامش دل شد

ج- عشق حالی دو اسبه می آمد.

۹- معنای کنایات زیر را بنویسید:

الف- خاک تن نمی دهد:

ب- عشق حالی دو اسبه می آمد:

ج- او به هزار دست در دامنش آویزد:

د- آدم زیر لب می گفت:

۱۰- نوع اضافه را مشخص کنید:

گوهَر محبت	ید قدرت	صدف امانت
آفتاب نظر	نظر عنایت	باران محبت
ابر کَرَم	انگشت تعجب	گنج معرفت

۱- معنای واژگان زیر را بنویسید:

مشعشع:	ملول:	حُسن:
سست عناصر:	صنعت:	دد:

۲- مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید:

الف- دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
ب- نه هرچه جانورند آدمیتی دارند	بس آدمی که در این ملک نقش دیوارند

۳- در بیت زیر همه ی انواع فعل یافته می شود به جز فعل

گفتند یافت می نشود جسته ایم ما	گفت آن که یافت می نشود آنم آرزوست
الف- ماضی نقلی	ب- مضارع اخباری
ج- ماضی بعید	د- ماضی ساده

۴- در کدام بیت جمله ی مرکب (غیر ساده) دیده نمی شود؟

الف- ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر	کان چهره ی مشعشع تابانم آرزوست
ب- گویاترم ز بلبل اما ز رشک عام	مُهر است بر دهانم و افغانم آرزوست
ج- دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر	کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
د- والله که شهر بی تو مرا حبس می شود	آوارگی و کوه و بیابانم آرزوست

۱- معنی واژگان مشخص شده ی زیر را بنویسید.

اقامت:	هراس:	افغان:
فر:	مرشد:	متفق:

۲- با توجه به معانی داده شده یک واژه ی مناسب از متن درس بیابید.

الف- نام فرشته ای که نگهبان بهشت است.

ب- محل حضور:

ج- تنهایی؛ دوری گزیدن سالک از مردم برای تزکیه ی نفس:

د- دعایی به معنای «خداوند روح عزیز او را پاک گرداند»:

۳- روابط معنایی واژگان زیر را بنویسید:

مرشد و مرید:	محضر و حاضر:
شبگرد و شبرو:	حج و مکه:

۴- نقش کلمات مشخص شده ی زیر را بنویسید.

الف- هر نفس <u>آواز</u> عشق می رسد از چپ و راست	ما به فلک می رویم عزم تماشا <u>که</u> راست؟
ب- بروید ای حریفان بکشید یار ما را	به من آورید آخر صنم <u>گریز</u> پا را
ج- اگر او به وعده گوید که <u>دمی</u> دگر بیایم	همه وعده <u>مکر</u> باشد، بفریید او شما را

۵- معنای کنایات زیر را بنویسید.

الف- صدهزاران بار بُبریدم امید

ب- کار خود را از سر گرفت:

ج- سرآمد هم روزگاران خود بود:

د- ناگزیر دل از قونیه برکند:

۶- مفهوم هریک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید.

الف- زود باشد که او آتش در سوختگان عالم زند.

ب- دردی است غیر مردن کان را دوا نباشد

ج- کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست چرا به دانه ی انسانیت این گمان باشد

د- برای کسب علوم و معارف از محضر مشایخ بسیاری بهره برد.

۷- با توجه به متن درس «در کوی عاشقان» به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف- عطار بعد از ملاقاتش با مولانا چه نظری درباره ی او داشت؟

ب- به چه دلیل به شمس «شمس پرنده» می گفتند؟

ج- دلیل دشمنی شاگردان مولانا با شمس چه بود؟

۸- دو تن از شاگردان نزدیک مولوی را نام ببرید که انگیزه ی سرودن مثنوی را در او ایجاد کردند.

۹- نام سه تن از شاعران هم عصر مولانا را نام ببرید.

۱۰- مفهوم کلی عبارت زیر را بنویسید.

حکایت نویس مباح، چنان باش که از تو حکایت کنند.

۱- در عبارت زیر نقش تبعی را بیابید و نوع آن را مشخص کنید.

محمد ملقب به جلال الدین مشهور به مولانا یا مولوی اوایل قرن هفتم در شهر بلخ به دنیا آمد.

۲- با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید.

جلال الدین در این ایام، پنج شش ساله بود که خاندانش، شهر بلخ و خویشان را بدرود گفت و به قصد حج رهسپار گردید.

الف- چند معطوف وجود دارد؟

نقش دستوری گروه اسمی «پنج شش ساله» را بنویسید.

۳- در عبارت زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

شیخ عطار، کتاب اسرارنامه را به جلال الدین خردسال هدیه داد و به پدرش بهاءالدین گفت: «زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.»

۴- نوع نقش های تبعی را در بیت و جملات زیر مشخص کنید.

الف- از خُرد و بزرگ در تشییع پیکر شاعر گران قدر، مولانا، حاضر شدند و همدردی کردند.

ب- در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود

ج- کتاب سعدی، شاعر شیرازی، خواندنی است.

د- من این سخن را تنها به تو گفتم، تو.

۵- در کدام گزینه نقش تبعی «تکرار» وجود دارد؟

الف- که جرم من چو جرم دیگران نیست / گناه من چون گناه دیگران نیست

ب- دواى درد، بى شک درد باشد / کسى باید که مرد مرد باشد

ج- ای مرغ دل که خسته و بی تابى / دمساز باش با غم او، دمساز

د- ای هم نفسان یک نفسم باز گذارید / دست از من دیوانه ی سر گشته بدارید

۱- آرایه ی تناقض یا پارادوکس را در ابیات زیر بررسی کنید.

الف- ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی از این باد ار مددخواهی چراغ دل برافروزی

ب- اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل کمترین ملک تو از ماه بود تا ماهی

ج- حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم

د- کی شود این روان من ساکن ین چنین ساکن روان که منم

هـ- هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای؟ من در میان جمع و دلم در جای دیگر است

۲- معنی واژگان زیر را بنویسید.

مسرور:	مساعت:	مؤکد:	توکل:
بی شائبه:	فرط:	صباح:	صراحت:
لفاف:	مسرت:	پالیز:	آماس:
هیبت:	تهنیت:	عاری:	

۳- با توجه به معانی داده شده یک واژه ی مناسب از متن درس بیابید.

الف- نام مرضی که بیمار آب بسیار خواهد.

ب- جامه ای جلو باز که پس از پوشیدن از جلو دکمه هایش بسته شود.

ج- اولین شیری که مادر به نوزادش می دهد.

د- چشیدن؛ تمایل فطری به چیزی مانند شعر و موسیقی.

هـ- ثروتمند؛ آنکه از نظر مالی دارا به حساب می آید.

۴- با توجه به متن درس کنایه ها را بیابید و معنای آن ها را توضیح دهید.

الف- او هنوز طفل و نارسیده بود.

ب- موهای ما نیز کافوری می شود.

ج- مادرم خشک و کم سخن بود.

د- نمی دانست در کجا ریشه بدواند.

ه- از شدت هیجان لگه می دویدم.

۵- منظور از «موجودی یک کتابی» چیست؟

۶- منظور دکنتر اسلامی ندوشن از «انعطاف جادوگرانه ی سعدی» چیست؟

۷- معنی بیت زیر را بنویسید.

به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا

۸- نویسنده ی هریک از آثار زیر را بنویسید.

الف- روزها:

ب- نمونه های نثر فصیح فارسی معاصر (میثاق دوستی):

۹- برای هریک از کلمات زیر واژه ای متضاد بنویسید.

الف- تشرع:

ب- شوریدگی:

۱۰- در متن زیر دو تناقض و دو کنایه بیابید.

این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان ترین شاعر زبان فارسی، معلم اول، که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم
مهر یک پرستار، چشم عقاب و لطافت کبوتر...

۱- معنای واژه های زیر را بنویسید.

باره:	جولان:	چاووش:
رحیل:	سترگ:	فرض:
رشحه:	جَرس:	رُفتن:
وادی:	راهوار:	هامون:

۲- کنایه ها را در عبارت زیر بیابید و معنای هر یک را بنویسید:

الف- دریا دلان راه سفر در پیش دارند

ب- پا در رکاب راهوار خویش دارند

ج- آنک امام ما علم بگرفته بر دوش

۳- در گروه کلمات زیر غلط های املائی را بیابید و شکل صحیح آنها را بنویسید.

«هیئت و قالب - سترگ و بزرگ - بار عام - محدث و گوینده - رشه و یم - عرش و تخت - تعلیل و علت آوردن - محوطه و صحن - داغ و عزا - اقناء مخاطب»

۴- در رباعی زیر نقش دستوری واژه های قافیه را مشخص کنید.

ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش

جز تو که فرات رشحه ای از یم توست دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش

۵- بیت زیر را به نثر روان بنویسید.

جز تو که فرات رشحه ای از یم توست دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش

۶- املای درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید.

وادی پر از فرعونیان و (قبتیان / قبطیان) است.

یعنی کلیم آهنگ جان (سامری / صامری) کرد.

از هر کران بانگ (رحیل / رهیل) آید به گوشم.

باید به مژگان رفت گرد از (تور / طور) سینین.

۷- تلمیحات را در ابیات زیر مشخص کنید و داستان هر یک را بیان نمایید:

الف. فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید

ب. یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد ای یاوران باید ولی را یآوری کرد

۸- واژه «گاه» در کدام گزینه معنای متفاوتی دارد؟

الف- گاه سفر آمد برادر ره دراز است پروا مکن بشتاب همت چاره‌ساز است

ب- بنده پیر خراباتم که لطفش دایم است ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست

ج- ز گنجه چون به سعادت نهاد روی به راه فلک سپرد بدو گنج و ملک و افسر و گاه

د- گاه سوی وفا روی گاه سوی جفا روی آن منی کجا روی بی‌تو به سر نمی‌شود

۹- در کدام گزینه «کنایه» وجود ندارد؟

الف- وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم

ب- دل بر عبور از سدّ خار و خاره بندیم

ج- پروا مکن، بشتاب، همت چاره‌ساز است

د- بانگ از جرس برخاست وای من خموشم

۱- مفهوم کدام بیت «بی ادعایی عاشقان حقیقی» است؟

الف - ببین لاله‌هایی که در باغ ماست

خاموشند و فریادشان تا خداست

ب- به رقصی که بی پا و سر می‌کنند

چنین نغمه عشق سر می‌کنند

۲- کدام بیت با بیت «در ره منزل لیلی که خطرهایست در آن / شرط اول قدم آن است که مجنون باشی» ارتباط معنایی دارد؟

الف- بزن زخم، این مرهم عاشق است

که بی زخم مردن غم عاشق است

ب- از آنها که خونین سفر کرده‌اند

سفر بر مدار خطر کرده‌اند

۳- در مصراع «صبح بی تو رنگ بعدازظهر یک آدینه دارد» وابسته‌های پیشین و پسین و نوع هریک را مشخص کنید.

۴- مفهوم بیت زیر را بنویسید.

خواستم از رنجش دوری بگویم یادم آمد

عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد

۶- در همه گزینه‌ها به جز گزینه هر دو ترکیب وصفی و اضافی وجود دارند.

الف- چه جانانه چرخ جنون می‌زنند

دف عشق با دست خون می‌زنند

ب- از آنها که خورشید فریادشان

دمید از گلوی سحرزادشان

ج- هلا منکر جان و جانان ما

بزن زخم انکار بر جان ما

د- مگو سوخت جان من از فرط عشق

خاموشی است هان، اولین شرط عشق

۱- در متن زیر صفت های بیانی را بیابید و نوع آنها را مشخص کنید.

بیشتر این داستان ها پس از انطباق بر احوال تاریخی و باورها و معتقدات قومی، به طور کلی به هنگام سفر به آینده تجربه های آموختنی روزگاران را در خود جذب می کنند.

۲- در متن زیر صفت های نسبی را پیدا کنید و نوع آنها را مشخص کنید.

وقتی فرهنگی از مسیر پرتلاطم تاریخ زیر و زیر می آید، هم بنا به اوضاع و احوال محیط و هم، بسته به موقعیت های فکری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، مواد و مصالحی از مسیر خویش برمی گیرد و پس از جذب آن اندوخته به صورت های گوناگون در کلیت ساختمان خویش به کار می گیرد.

۳- در همه گزینه های زیر صفت بیانی وجود دارد به جز

الف- سیمین - زبانه - آفریدگار - سیاوش	ب- تهمتن - چوبینه - ستمگری - خودخواه
ج- آشامیدنی - خوش - همایش - بوستان	د- دنده - فراگیری - پندار - خودخواهی

۴- در کدام گزینه تعداد «صفت های بیانی» (به عنوان وابسته پسین) بیشتر است؟

الف- لفظی فصیح شیرین، قدی بلند چابک	رویی لطیف زیبا، چشمی خوش کشیده
ب- آن لعل دلکشش بین، وان خنده دل آشوب	وان رفتن خوشش بین، وان گام آرمیده
ج- یاقوت جانفزایش از آب لطف زاده	شمشاد خوش خرامش در ناز پروریده
د- از تاب آتش می برگرد عارضش خوی	چون قطره های شبنم بر برگ گل چکیده

۵- در هریک از ترکیب های زیر نوع صفت های بیانی را مشخص کنید.

خودروی روان:	تیم موفق:	گل شکفته:
گیاه روینده:	علی تبریزی:	سکه سیمین:

۶- برای هر الگو، صفت بسازید.

الف- بن ماضی + ه:	ب- بن مضارع + وند + بن مضارع:
ج- وند + اسم:	د- بن ماضی + ار:

۱- معنای واژگان زیر را بنویسید.

درفش:	خوالیگر:	خبیث:
یکایک:	سبک:	عَو:
ترگ:	نَوَند:	الحاح:
فایق:	تفرّج:	مجرد:

۲- برای هر واژه یک همخانواده یا هم ریشه بنویسید.

علاج:	تجسم:	داشتن:	دادخواه:
-------	-------	--------	----------

۳- وضعیت واژه های مشخص شده را در گذر زمان بررسی کنید.

برگستوان	سوگند:
فتراک:	شوخ:
کثیف:	دستور:

۴- در بیت های زیر جناس را بیابید و نوع آن را بنویسید.

الف- بر آن گرز ی گاوسر دست برد بزد بر سرش، ترگ بشکست خرد

ب- از او نام ضحاک چون خاک شد جهان از بد او همه پاک شد

۵- در بیت های زیر تشبیه ها را مشخص کنید.

الف- برآمد بر این روزگار دراز کشید ازدهافش به تنگی فراز

ب- ز بالا چو پی بر زمین بر نهاد بیامد فریدون به گردار باد

ج- بپوید کاین مهتر آهرمن است جهان آفرین را به دل دشمن است

۶- در هریک از موارد استعاره را مشخص کنید.

الف- بر آن محضر اژدها ناگزیر گواهی نوشتند برنا و پیر

ب- خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو

۷- بیت زیر را مطابق فارسی معیار مرتب کنید.

که مارانت را مغز فرزند من همی داد باید ز هر انجمن

۸- معنای کنایه ها را بنویسید.

سر اندر کشیدن:

جهان پیش کسی وارونه بودن:

دل از بند کسی بیرون کردن:

از کسی شمار گرفتن:

آتش بر سر آمدن:

۹- هریک از اسامی زیر را در یک خط به طور خلاصه معرفی کنید.

جمشید:

گاو برمایه:

آبتین:

مرداس:

فرانک:

۱- معنی واژگان زیر را بنویسید.

حبیب:	دستوری:	هژبر:
سهم:	غضنفر:	یم:
ژنده:	ژیان:	برافراخت:

۲- عبارات کنایی زیر را معنا کنید.

- الف- پا فشردن:
ب- دست بر سر کوفتن:
ج- رنگ از رخ پریدن:

۳- در بیت های زیر ترکیب های وصفی و اضافی را بیابید.

- الف- دلیران میدان گشوده نظر
ب- چو آن آهنین کوه آمد به دشت
که بر کینه بندد که اول کمر
همه رزمگه کوه فولاد گشت

۴- در بیت های زیر مشبه و مشبه به را مشخص کنید.

- الف- شجاع غضنفر وصی نبی
ب- چو ننمود رخ شاهد آرزو
نهنگ یم قدرت حق علی
به هم حمله کردند باز از دو سو

۵- در ابیات زیر شکل درست واژه املایی را انتخاب کنید.

- الف- سپر بر سر آورد شیر اله
ب- که ناگاه (عمر - عمرو) آن سپهر نبرد
ج- چنین آن دو ماهر در آداب ضرب
(علم - الم) کرد شمشیر آن اژدها
برانگیخت ابرش برافشاند گرد
ز هم رد نمودند هفتاد (حرب - هرب)

۶- منظور از «بینداخت» در بیت زیر چیست؟

- به نام خدای جهان آفرین
بینداخت شمشیر را شاه دین

۷- شعر «حمله حیدری» سروده کیست؟

۱- در ابیات زیر معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف- مرا اوج عزّت در افلاک توست	به چشمان من <u>کیمیا</u> خاک توست
ب- کسی کز بدی دشمن میهن است	به یزدان، که بدتر از اهریمن است
ج- دفاع از وطن <u>کیش</u> فرزاندگی است	گذشتن ز جان رسم مردانگی است

۲- با توجّه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.

منم پور ایران و نام آورم	ز نیروی شیران بود <u>گوهرم</u>
کنم جان خود را فدای وطن	که با او چنین است پیمان من

الف- شاعر چه پیمانی با وطن بسته است؟

ب- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

ج- مرجع ضمیر «او» در بیت دوم کیست؟

د- استعاره را در بیت اول مشخص کنید.

۵- کدام واژه شعر «وطن» معادل مناسبی برای شخصیت ضحاک در شاهنامه است؟

۶- شعر «وطن» سروده کدام شاعر معاصر است؟

۱- معنای واژگان زیر را بنویسید.

ثقت:	متصيد:	گشن:	مظاهرت:
خشن جامه:	تگ:	دها:	مطاوعت:
جال:	موالات:	استخلاص:	مناصحت:
تعاون:	فرجام:	ملامت:	اهمال:
تکفل:	ورطه:	نَزَه:	رخصت:
اختلاف:	اولی تر:	وقیعت:	معونت:

۲- معنای فعل ایستادن در جمله ی «موش زود در بریدن بندها ایستاد» چیست؟

۳- آرایه های استعاره، تشبیه و تشخیص را در بیت زیر مشخص کنید.

الف- درفشان لاله در وی چون چراغی ولیک از دود او بر جانش داغی

۴- معنای عبارات زیر را بنویسید.

صیاد گرازان به تگ ایستاد تا ایشان را در ضبط آرد.

من ریاست این کبوتران تکفل کرده ام.

اختلاف صیادان آنجا متواتر بود.

من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود.

زه آب دیدگان بگشاد و بر رخسار جوی ها براند.

۵- در جملات زیر چه مشخصه ی دستور زبانی تاریخی دیده می شود که امروز دیگر به کار نمی رود؟

الف- کبوتران فرمان وی بکردند و دام برکنندند و سر خویش گرفت.

ب- کبوتران در طاعت و مطاوعت او روزگار گذاشتندی.

ج- کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید.

۱- معنای واژگان زیر را بنویسید.

تعلیمی:	متجددانه:	شماتت:
مهملی:	کذایی:	یغور:
قلا کردن:	موقر:	تلمذ:
مسامحه:	رفعت:	تمام عیار:

۲- معنای ساده ی جملات زیر را بنویسید.

همیشه پاسخی در آستینش داشت.

مدرس تأثر را پس نشانند

بور می شدم ، بچه ها می خندیدند و من به رگ غیرتم برمی خوردم.

پدرم دریادل بود. در لاتی کار شاهان می کرد.

۳- حس آمیزی را در جملات زیر مشخص کنید.

او مرد خوب و شوخ طبعی است که سخنان نمکین بسیار می گوید.

کلام خام بدتر از طعام خام است.

۴- مفهوم کنایه های زیر را بنویسید.

دو برادر مثل عَلم یزید می مانید.

چشمم سو نداشت.

کاسه ای زیر نیم کاسه است.

۵- درسهای زیر را از نظر زاویه دید بررسی کنید.

زاغ و کبک:	آفتاب حسن:
ذوق لطیف:	کاوه دادخواه:
قصه عینکم:	

۱- براری هریک از واژه های زیر یک هم خانواده یا یک هم ریشه بنویسید.

صبور:	رغبت:	گویش:	ناتوان:
تجسم:	آینده:	خواننده:	ممکن:

۲- نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

همیشه صبورانه در سایه می ایستد. ماهی در آب خاموش است.
زندگی به راستی تاریک است. چارپا روی خاک، خوب هیاهو می کند.

۳- هر یک از جملات زیر چند جزئی است؟ اجزای آن را مشخص کنید.

ممکن از ناممکن چیزی می پرسد. کار، تجسم عشق است.
از شعله به خاطر روشنایش سپاسگزاری کن.

۴- مفهوم عبارات زیر را بنویسید.

گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده ای، ستاره ها را هم نخواهی دید.
ممکن از ناممکن می پرسد: «خانه ات کجاست؟» پاسخ می آید: «در رؤیای یک ناتوان.»

۵- از مصدرهای زیر دو اسم یا صفت بسازید.

الف- گزاردن ب- گذاردن

۶- واژه های «برزیکر، واستاندن، زنهار و هیاهو» را به ترتیب معنا کنید.

۷- با توجه به جمله زیر، به پرسش ها پاسخ دهید.

«شامگاه، ستارگان درخشنده در آسمان شب جلوه گر بودند.»

الف- یک گروه اسمی پیدا کنید و آن را بنویسید؟

ب- یک گروه قیدی پیدا کنید و آن را بنویسید؟

۸- در ابیات زیر نوع «واو» را مشخص کنید؟

الف- شکوه آصفی و اسب باد و منطق طیر به باد رفت و از او خواجه هیچ طرفه نیست
ب- دلا منال ز بیداد و جور یار که یار تو را نصیب همین کرد و این از آن دادست

۹- در بیت زیر «قید» را مشخص کنید؟

در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست مست از می و میخواران از نرگس مستش مست

۱۰- با توجه به رابطه‌های معنایی «تضمن»، جاهای خالی را پر کنید.

الف- خانه و ب- فصل و ج- جسم و

۱۱- نویسنده در عبارات زیر انسان را به چه چیزی تشویق می‌کند؟

«و شما را گر توان نباشد که کار خود به عشق درآمیزید و پیوسته بار وظیفه‌ای را بی‌رغبت به دوش کشید، زنهار، دست از کار بشوید.»

۱۲- کتاب «پیامبر و دیوانه» نوشته و مجموعه «ماه نو و مرغان آواره» سروده است.

۱۴- همه ابیات با سروده زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

«گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده‌ای / ستاره‌ها را هم نمی‌بینی.»

الف- چو دی رفت و فردا نیامد به دست حساب از همین یک نفس کن که هست

ب- بسی تیر و دی‌ماه و اردیبهشت برآید که ما خاک باشیم و خشت

ج- اگر سختی بری و کام جویی تو را آن روز باشد کاندراویی

د- گلستان که امروز باشد به بار تو فردا چنی گل نیاید به کار

۱۵- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت، قرابت دارد؟

«هنگامی که در فروتنی بزرگ باشیم، بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم.»

الف- خوی مهان بگیر و تواضع کن آن را که او به دانش والا شد

ب- چون زلف بتان شکستگی عادت کن تا صید کنی هزار دل در نفسی

ج- سهل باشد گر کنند افتادگان افتادگی مهربانی و تواضع از بزرگان خوش‌نماست

د- نشکنی تا خویش را از دوست کی یابی نشان هست پیچیدن کلید قفل این گنجینه را

۱۶- در عبارات زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

«و شما را اگر توان باشد که کار خود به عشق درآمیزید و پیوسته بار وظیفه‌ای را بی‌رغبت به دوش

کشید، زنهار! دست از کار بشوید!»

الف- کنایه ب- تشبیه ج- سجع د- ایهام

۱- معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.

مطلق:	خوان:	مبدل:
شعف:	مُمد:	ریشخند:

۲- از مصدر «ارزیدن» برای سوم شخص مفرد افعال خواسته شده را بنویسید.

مضارع اخباری	ماضی بعید	آینده
--------------	-----------	-------

۳- از مصدر «ترسیدن» افعال خواسته شده را بسازید.

ماضی نقلی:	ماضی استمراری:	مضارع التزامی:
------------	----------------	----------------

۴- «پرنده‌ای به نام آذرباد» نوشته کیست؟

۵- با توجه به بند زیر بخ سوالات پاسخ دهید.

اگر فکر و حواسم این جهانی است / بهره‌ای والاتر از بهر من نیست / روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد، /
زیرا هر دم به تلاش است تا که فرا رود.

الف- نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

ب- در این بند چند «ترکیب وصفی» و «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

ج- مفهوم کلی آن را بنویسید.

۶- «دیوان غربی- شرقی» سروده کدام شاعر آلمانی است؟

۷- این بخش از درس، بیانگر چه دیدگاهی است؟

و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج

و شکر او کن، به وقت رستن از رنج»

۱- ملامحسن فیض کاشانی در کدام یک از ابیات شعر «الهی» از خدا توفیق بندگی و ترک هوای نفس را می خواهد؟

۲- مفهوم کدام بیت شعر «الهی» به «عاقبت به خیری در روز رستاخیز» اشاره می کند؟

۳- معنای ابیات زیر را بنویسید.

الف- به حشرم بده نامه در دست راست ز هولم در آن روز بی باک کن

ب- به خاک درت گر نیارم سجود مکافات آن بر سرم خاک کن

۴- آرایه های مجاز، تضاد و کنایه را در بیت زیر مشخص کنید.

نشاطی بده در عبادت مرا دل لشگر دیو ، غمناک کن

۵- نقش دستوری ضمیر «م» در قسمت های مشخص شده چیست؟

الف- به حشرم بده نامه در دست راست ز هولم در آن روز بی باک کن

ب- دلم را بده عزم بر بندگی نه چون بی غمانم هوسناک کن

حکایت همچنان باقی ست

به پایان آمد این دفتر